

כלוא בחצר המטרה

סימי פיטרס Source Sheet by

ירמיהו ל"ב:א'-ט"ו

(א) הַדְּבָר אֲשֶׁר-הָיָה אֵל-יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה (בשנת) [בַּשָּׁנָה] הָעֲשָׂרִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְנְבוּכַדְרֶאצַּר: (ב) וְאִז חָיַל מֶלֶךְ בְּבַל צָרִים עַל-יְרוּשָׁלַם וְיְרֵמְיָהוּ הִנְבִּיא הָיָה כְּלוֹא בַחֲצַר הַמְּטָרָה אֲשֶׁר בֵּית-מֶלֶךְ יְהוּדָה: (ג) אֲשֶׁר כָּלְאוּ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה לְאֹמֶר מְדוּעַ אַתָּה נֹבֵא לְאֹמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּבִי נִתַּן אֶת-הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ-בְּבַל וּלְכַדָּה: (ד) וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִמְלֹט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי הִנֵּתָן יְנִתָן בְּיַד מֶלֶךְ-בְּבַל וְדַבַּר-פִּי עִם-פִּי וְעֵינָיו אֶת-עֵינָיו תִּרְאִינָה: (ה) וּבְבַל יוֹלֶה אֶת-צִדְקִיָּהוּ וְשָׂם יְהוָה עַד-פְּקֻדֵי אֹתוֹ נְאֻם-יְהוָה כִּי תִלְחַמוּ אֶת-הַכַּשְׂדִּים לֹא תִצְלִיחוּ: {פ}

(ו) וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ הִגֵּה דְבַר-יְהוָה אֵלַי לְאֹמֶר: (ז) הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן-שָׁלֵם דָּדְךָ בָּא אֵלַי לְאֹמֶר קִנְיָה לְךָ אֶת-שְׂדֵי אֲשֶׁר בְּעִנְתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפֹּט הַגְּאֻלָּה לְקִנּוֹת: (ח) וַיֵּבֵא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן-דָּדִי כְּדַבֵּר יְהוָה אֶל-חֲצַר הַמְּטָרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קִנְיָה נָא אֶת-שְׂדֵי אֲשֶׁר-בְּעִנְתוֹת אֲשֶׁר אֲבָרַץ בְּנִימִין כִּי-לְךָ מִשְׁפֹּט הִרְשָׁה וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קִנְיָה-לְךָ וְאִדְעַ כִּי דְבַר-יְהוָה הוּא: (ט) וְאֶקְנֶה אֶת-הַשְּׂדֵה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן-דָּדִי אֲשֶׁר בְּעִנְתוֹת וְאֲשַׁקְלֶה-לוֹ אֶת-הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וְעֲשֶׂרֶה הַכֶּסֶף: (י) וְאֶכְתֹּב בְּסֹפֵר וְאֶחְתֹּם וְאֶעַד עֵדִים וְאֲשַׁקֵּל הַכֶּסֶף בְּמֵאזְנַיִם: (יא) וְאֶקַּח אֶת-סֹפֵר הַמִּקְנָה אֶת-הַחֲתוּם הַמִּצְנָה וְהַחֲקִים וְאֶת-הַגְּלוּי: (יב) וְאֶתַּן אֶת-הַסֹּפֵר הַמִּקְנָה אֶל-בְּרוּךְ בֶּן-נְרִיָּה בֶּן-מַחְסִיָּה לְעֵינַי חֲנַמְאֵל דָּדִי וְלְעֵינַי הָעֵדִים הַכְּתוּבִים בְּסֹפֵר הַמִּקְנָה לְעֵינַי כָּל-הַיְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמְּטָרָה: (יג) וְאַצְוֶה אֶת-בְּרוּךְ לְעֵינַיִם לְאֹמֶר: (יד) כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹחַ אֶת-הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֵת סֹפֵר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הַחֲתוּם וְאֵת סֹפֵר הַגְּלוּי הַזֶּה וְנִתְּתֶם בְּכַל־חֶרֶשׁ לְמַעַן יַעֲמְדוּ יָמִים רַבִּים: {ס} (טו) כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקְנוּ בְּתִים וְשָׂדוֹת וְכַרְמִים בְּאַרְץ הַזֹּאת: {פ}

רד"ק על ירמיי' ל"ב:ו'

ויאמר ירמיהו. חנמאל בן שלום דודך, שלום היה דוד ירמיהו אחי אביו כמו שאומר חנמאל בן דודי בא אליך שהוצרך למכור שדהו והנה הוא בא אליך ויאמר לך שתקנהו:

רד"ק על ירמיי' ל"ב:ז'

משפט הגאולה. אם מכרתיו לאחר לך משפט הגאולה שתגאלהו מידו אף כי אתה ראוי לקנותו מידי:

רד"ק על ירמיי' ל"ב:י"ד

ואת החתום. ספר המצוה והחקים וגם הוא היה חתום: **למען יעמדו ימים רבים.** עד שוב הגולה שאז תתקיים נבואת עוד יקנו בתים ולהיות לאות לשיבת הגלות צוה האל לקנות השדה לנחמם לישראל שלא יחשבו שאבדה תקותם אם יגלו:

ירמיהו ל"ב:ט"ז-כ"ה

(טז) וְאֶת־פְּלִל אֶל־יְהוָה אַחֲרַי תִּתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנֵה אֶל־בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה לֵאמֹר:
(יז) אָהֵה אֲדַנִּי יְהוָה הִנֵּה | אַתָּה עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכַחַךְ הַגְּדֹל
וּבְזַרְעֶךָ הַנְּטוּיָה לֹא־יִפְּלֵא מִמֶּךָ כָּל־דְּבָר: (יח) עֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים וּמִשְׁלֵם עֹן
אֲבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגְּדֹל הַגְּבוּר יְהוָה צָבָאוֹת שְׁמוֹ: (יט) גְּדֹל
הַעֲצָה וְרַב הָעֲלִילָיָה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְּקָחוֹת עַל־כָּל־דְּרָכַי בְּנֵי אָדָם לִתֵּת לְאִישׁ
כְּדַרְכָּיו וּכְפָרִי מֵעַלְלָיו: (כ) אֲשֶׁר־שָׁמַת אֹתוֹת וּמִפְתִּים בְּאָרֶץ־מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם
הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבְאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לָּךְ שֵׁם כִּיּוֹם הַזֶּה: (כא) וַתֵּצֵא אֶת־עַמְּךָ
אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיַד חֲזָקָה וּבְאֲזָרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא
גְּדֹל: (כב) וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֶם לִתֵּת לָהֶם אֶרֶץ
זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ: (כג) וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹלְךָ (ובתרוֹתך)
[וּבַתּוֹרַתְךָ] לֹא־הִלְכוּ אֵת־כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתִּקְרָא אֹתָם אֵת
כָּל־הָרַעָה הַזֹּאת: (כד) הִנֵּה הַסְּלָלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלִכְדָּהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד
הַכַּשְׂדִּים הַנְּלַחֲמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעַב וְהַדָּבָר וְאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הִיא וְהִנֵּה
רָאָה: (כה) וְאַתָּה אִמְרַת אֵלַי אֲדַנִּי יְהוָה קָנֵה־לָּךְ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֲדִים
וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים: {ס}

מלבי"ם על ירמיהו ל"ב:כ"ד

...כי אשר דברת היה הלא תחרב העיר בודאי, והנך רואה וידעת מכל זה,
וא"כ אתפלא איך אתה אמרת אלי קנה לך את השדה בכסף למה לי הקנין
הזה הלא העיר נתנה ביד הכשדים, וממ"נ אם דעתך שתהיה עוד הארץ
מיושבת למה נתנה ביד הכשדים שהם דברים סותרים א"ע ?

ירמיהו ל"ב:כ"ו-ל"ה

(כו) וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יְרֵמְיָהוּ לֵאמֹר: (כז) הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָל-בָּשָׂר הַמִּמְּוָנִי יִפְּלֹא כָל-דְּבַר: (כח) לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּנִי נִתַּן אֶת-הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל וּלְכַדְּהָ: (כט) וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנְּלַחְמִים עַל-הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת-הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת הַבְּתִיִּם אֲשֶׁר קִטְרוּ עַל-גִּגּוֹתֶיהֶם לַבַּעַל וְהִסְכּוּ נְסֻכִים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְּעִסְנִי: (ל) כִּי-הָיוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְעֵרְתֵיהֶם כִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אַךְ מִכְּעִסִּים אֶתִּי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נֹאֵם-יְהוָה: (לא) כִּי עַל-אִפִּי וְעַל-חֲמָתִי הֵיטָה לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמַן-הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנּוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהַסִּירָהּ מֵעַל פְּנֵי: (לב) עַל-כָּל-רַעַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְּעִסְנִי הִמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיִשְׂבִּי יְרוּשָׁלַם: (לג) וַיִּפְּנוּ אֵלַי עֶרְף וְלֹא פָנִים וְלִמַּד אֶתֶם הַשִּׁכְּם וְלִמַּד וְאִינָם שָׁמְעִים לְקַחַת מוֹסֵר: (לד) וַיִּשְׁימוּ שְׁקוּצֵיהֶם בְּבֵית אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטִמְאָו: (לה) וַיִּבְנוּ אֶת-בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר | בְּגֵיא בֶן-הַנֶּחֱם לְהַעֲבִיר אֶת-בְּנֵיהֶם וְאֶת-בְּנוֹתֵיהֶם לְמַלְךְ אֲשֶׁר לֹא-צוּיִתִּים וְלֹא עֲלֹתָהּ עַל-לְבָי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִי אֶת-יְהוּדָה: {ס}

ויקרא רבה י"ב:ה'

אָמַר רַבִּי יוֹדָן, כָּל אוֹתָן שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לֹא שָׁתָה בָּהֶן יַיִן, כִּיּוֹן שֶׁבָּנָאוּ וְנָשָׂא בְּתֵיהָ בֵּת פְּרָעָה, אוֹתוֹ הַלֵּילָה שָׁתָה יַיִן, וְהָיוּ שָׁם שְׁנֵי בָלוּזְמָאוֹת, אַחַת שֶׁמָּחָה לְבָנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאַחַת שֶׁמָּחָה לְבֵת פְּרָעָה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁל מִי אֶקְבֵּל שֶׁל אֵלוֹ אוֹ שֶׁל אֵלוֹ, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עָלָה עַל דַּעַתּוֹ לְהַחְרִיב אֶת יְרוּשָׁלַיִם, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ירמיהו לב, לא): כִּי עַל אִפִּי וְעַל חֲמָתִי הֵיטָה לִּי הָעִיר הַזֹּאת וְגו'...

רד"ק על ירמיי ל"ב:ל"ה

אשר לא צויתים. בג' מקומות נאמר זה הענין במלות שונות ביניהם מעט והענין אחד הראשון בפ' גזי נזרך אשר לא צויתים ולא עלתה על לבי, והשני בפ' וקנית בקבוק אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי, השלישי בזו הפרשה אשר לא צויתים ולא עלתה על לבי לעשות התועבה הזאת

ירמיהו ז':כ"ט-ל"א

(כט) גָּזִי נִזְרַךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל-שִׁפְיָם קִינָה כִּי מָאֵס יְהוָה וַיִּטֹּשׂ אֶת-דָּוָר

עֲבַרְתוּ: (ל) כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שְׁמוֹ שִׁקּוּצֵיהֶם בְּבֵית
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטִמְאָו: (לא) וּבְנֹף בְּמֹות הַתִּפְתָּ אֲשֶׁר בְּגִיא בֶן־הַנֶּחֱם לְשָׂרֵף
אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי: {פ}

ירמיהו י"ט:א-ה'

(א) כֹּה אָמַר יְהוָה הֲלֹךְ וְקִנִּיתָ בְּקִבְקִי יוֹצֵר חֲרָשׁ וּמְזַקְנֵי הָעָם וּמְזַקְנֵי הַכְּהֻנִּים:
(ב) וַיֵּצֵאתָ אֶל־גִּיא בֶן־הַנֶּחֱם אֲשֶׁר פָּתַח שַׁעַר (הַחֲרוּסוֹת) [הַחֲרוּסִית] וְקִרְאתָ שְׁם
אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אָדַבֵּר אֵלֶיךָ: (ג) וְאָמַרְתָּ שְׁמַעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁבְּי
יְרוּשָׁלַם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּבִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר כָּל־שְׁמֵעָה תִצְלַנָּה אֲזַנּוֹ: (ד) יַעַן | אֲשֶׁר עֲזַבְנִי וַיִּנְכַּרְף אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וַיִּקְטְרוּ־בוֹ לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּם הִמָּה וְאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמַלְאוּ
אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דָם נְקִיִּים: (ה) וּבְנֹף אֶת־בְּמֹות הַבַּעַל לְשָׂרֵף אֶת־בְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ
עֲלוֹת לְבַעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי וְלֹא דְבַרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי: {פ}

ירמיהו ל"ב:ל"ו-מ"ד

(לו) וְעַתָּה לֵכָן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר | אַתֶּם אֹמְרִים
נִתְּנָה בְיַד מְלָךְ־בָּבֶל בְּחָרָב וּבְרָעָב וּבְדָבָר: (לז) הַנְּבִי מְקַבְּצֵם מִכָּל־הָאָרְצוֹת
אֲשֶׁר הִדְחַתִּים שָׁם בְּאֶפְרַי וּבְחַמַּתִּי וּבְקִצְפָּ גְדוֹל וְהַשְּׁבֵתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְהַשְּׁבֵתִים לְבַטָּח: (לח) וְהָיוּ לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לְאֱלֹהִים: (לט) וְנִתְּנִי לָהֶם
לֵב אַחַד וְדַרְךְ אַחַד לִירְאָה אוֹתִי כָל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וּלְבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם: (מ)
וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אֲשׁוּב־מֵאַחֲרֵיהֶם לְהִיטִיבֵי אוֹתָם וְאֶת־יְרֵאתִי
אַתֶּן בְּלִבְבְּכֶם לְבַלְתִּי סוּר מֵעָלַי: (מא) וְשִׁשְׁתִּי עֲלֵיהֶם לְהִטִּיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים
בְּאָרֶץ הַזֹּאת בְּאֲמֹת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי: {ס} (מב) כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
כַּאֲשֶׁר הִבְלַתִּי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֶת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנֹכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם: (מג) וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה בְּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר |
אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא מֵאִין אָדָם וּבְהִמָּה נִתְּנָה בְיַד הַכַּשְׂדִּים: (מד) שְׂדוֹת
בְּכֶסֶף יִקְנוּ וְכֹתוּב בְּסֶפֶר | וְחֲתוּם וְהָעֵד עֵדִים בְּאָרֶץ בְּנִימָן וּבְסֹבִיבֵי יְרוּשָׁלַם
וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הַהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אֲשִׁיב אֶת־שְׁבוֹתָם
נְאֻם־יְהוָה: {פ}

ירמיהו ל"ג:א-י"א

(א) וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ שְׁנִית וְהוּא עוֹדֵנּוּ עֲצוּר בְּחִצְרֵי הַמִּטְרָה לֵאמֹר: (ב)

כה־אמר יהוה עשה יהוה יוצר אותה להכינה יהוה שמו: (ג) קרא אלי ואענך
 ואגידה לך גדלות ובצרות לא ידעתם: {פ}
 (ד) כי כה אמר יהוה אלהי ישראל על־בתי העיר הזאת ועל־בתי מלכי יהודה
 הנתצים אל־הסללות ואל־החרב: (ה) באים להלחם את־הכשדים ולמלאם
 את־פגרי האדם אשר־הפיתי באפי ובחמתי ואשר הסתרתי פני מהעיר הזאת
 על כל־רעתם: (ו) הנני מעלה־לה ארקה ומרפא ורפאתים וגליתי להם עתרת
 שלום ואמת: (ז) והשבתי את־שבות יהודה ואת שבות ישראל ובנתים
 כבראשנה: (ח) וטהרתים מכל־עונם אשר חטאו־לי וסלחתי (לכול)
 [לכל־]עונותיהם אשר חטאו־לי ואשר פשעו בי: (ט) והיתה לי לשם ששון
 לתהלה ולתפארת לכל גוי הארץ אשר ישמעו את־כל־הטובה אשר אנכי עשה
 אותם ופחדו ורגזו על כל־הטובה ועל כל־השלום אשר אנכי עשה לה: {ס}
 (י) כה אמר יהוה עוד ישמע במקום־הזה אשר אתם אמרים חרב הוא מאין
 אדם ומאין בהמה בערי יהודה ובחצות ירושלים הנשמות מאין אדם ומאין יושב
 ומאין בהמה: (יא) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אמרים הודו
 את־יהוה צבאות כי־טוב יהוה כי־לעולם חסדו מבאים תודה בית יהוה כי־אשיב
 את־שבות־הארץ כבראשנה אמר יהוה: {ס}